

Aktualitātes sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību veicināšanā

DECEMBRIS 2021

LATVIJĀ:

- Labklājības ministrija sadarbībā ar sociālajiem partneriem - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību un Latvijas Darba devēju konfederāciju - **2. decembrī rīkoja tiešsaistes diskusiju "Līdzsvars privātajā un profesionālajā dzīvē - sociāla vēlamība vai reāla rīcība?"**
- **Labklājības ministrija sadarbībā ar sociālajiem partneriem 13. decembrī rīkoja tiešsaistes diskusiju par darba un privātās dzīves līdzsvaru "Paternitātes, bērna kopšanas un aprūpētāja atvaļinājums - kādas izmaiņas gaidāmas".** Diskusija norisinājās krievu valodā ar sinhrono tulkojumu latviešu valodā.
- **Latvijas Nacionālajā bibliotēkā no 8. decembra līdz 21. decembrim bija skatāma ceļojošā izstāde par ar dzimumu saistītu vardarbību "Voices of Violence".** Tas ir projekts, kurā sievietes no Dānijas, Islandes, Baltkrievijas, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas dalās stāstos par vardarbību, seksismu vai uzmākšanos, ko pašas personīgi ir pieredzējušas.
- **Latvijas zinātnieces radījušas videi draudzīgas termoiepakojuma plāksnes,** kas ļauj iepakojumam pildīt savu funkciju līdzīgi, kā to darītu putuplasts.

- **Saeima 22. decembrī konceptuāli atbalstīja grozījumus Administratīvo sodu likumā, kas paredz sodīt personas par agresīvu uzvedību pret citu personu.** Likumprojekts paredz sodīt ar naudas sodu par agresīvu uzvedību, kas traucē personas mieru un ir saistīta ar draudiem kaitēt personas, viņas tuvinieku veselībai vai dzimumneaizskaramībai. Tāpat likumprojektā paredzēts sodīt personas par uzmācīgu vajāšanu.
- Pagājušā gada novembrī **Rēzeknē darbību uzsāka biedrības "Centrs MARTA" filiāle, kurā gada laikā dažādus pakalpojumus ir saņēmušas vairāk kā 30 sievietes.** Kopumā šī gada laikā palīdzība sniegta vairākiem simtiem vardarbības un cilvēku tirdzniecības upuriem.
- **Biedrība "Centrs MARTA" ar Britu vēstniecības atbalstu, nodrošinās tiešsaistes atbalsta grupu vardarbībā cietušām sievietēm.** Nodarbības ir bez maksas un tās sākas 2022. gada 18. janvārī plkst. 13.00 Zoom platformā.

EIROPĀ:

- **Eiropas Parlaments decembrī uzsvēra nepieciešamību, lai ES un dalībvalstis ierosinātu konkrētus pasākumus, kas ES palīdzētu ievērot sieviešu tiesības un mazināt dzimumu nelīdztiesību,** īpaši pievēršot uzmanību vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībai un ar dzimumu saistītai vardarbībai.
- **Eiropas Parlaments 14. decembrī lūdza izstrādāt Eiropas direktīvu, lai izskaustu ar dzimumu saistītu vardarbību kibertelpā** un šajā jomā nodrošinātu saskaņotu rīcību ES un dalībvalstu līmenī.
- **Eiropas Savienības Padome 6. decembrī vienojās par kopēju nostāju attiecībā uz tiesību akta projektu par darba samaksas pārredzamību,** kas palīdzēs novērst pastāvošo diskrimināciju darba samaksas jomā un veicinās vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības mazināšanu.

- 6. decembra Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomē **tika apstiprināti Eiropas Savienības Padomes secinājumi par mākslīgā intelekta ietekmi uz dzimumu līdztiesību darba tirgū.** Padomes Secinājumi balstās **Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (EIGE) pētījumā.**
- EIGE 16. decembrī ir publicējis **informatīvo materiālu par dzimuma aspekta iekļaujošu publisko iepirkumu veidošanu.**
- EIGE ir publicējis **iespēju pieteikties vakancei ar dzimumu saistītas vardarbības pētniekiem.** Iespēja pieteikties šai pozīcijai ir atvērta līdz 2022. gada 24. janvāra plkst. 13.30.
- 10. decembrī **Eiropas Komisija publicēja ikgadējo ziņojumu par Pamattiesību hartas piemērošanu ES,** kurā īpaša uzmanība tika pievērsta pamattiesībām digitālajā laikmetā.
- **Eiropas Komisija 9. decembrī nāca klajā ar iniciatīvu ES definēto noziegumu uzskaitījumā iekļaut naida runu un naida noziegumus.** Pašlaik ES līmenī nav juridiskā pamata sankciju noteikšanai par naida runu un naida noziegumiem.
- **Francija 16. decembrī ar likumu noteikusi par pienākumu lielajiem uzņēmumiem palielināt sieviešu pārstāvniecību vadošajos amatos un publiski ziņot par progresu šajā jomā.** Likums aicina uzņēmumus ar vairāk nekā 1000 darbiniekiem līdz 2027. gadam nodrošināt, ka 30% no vadītājiem un vadības komiteju locekļiem ir sievietes.

PASAULĒ:

- OECD sadarbībā ar Zviedrijas Nodarbinātības ministriju ir **publicējuši pētījumu par darba samaksas pārredzamības instrumentiem, lai mazinātu darba samaksas atšķirības starp vīriešiem un sievietēm.**
- 7. decembrī **OECD prezentēja jauno ziņojumu par ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušanu, fokusējoties uz cietušo personu vajadzībām.**
- Aicinām iepazīties ar OECD decembra **publikāciju par dzimumu līdztiesību aprūpes darba un pienākumu kontekstā, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas sekas.**
- ANO Dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju veicināšanas institūcija ir nākusi klajā ar paziņojumu, ka **2022. gada Starptautiskās sieviešu dienas tēma būs "Dzimumu līdztiesība šodien ilgtspējīgai nākotnei"**, pievēršot uzmanību sieviešu un meiteņu centieniem visā pasaulē klimata pārmaiņu kontekstā.